

Cervanová: dva nákresy

.martin Mojžiš

Po výraznom diváckom úspechu filmu Roberta Kirchoffa *Kauza Cervanová* sa konečne rozhodla prehovoriť aj takzvaná druhá strana. A znovu sme svedkami vážnych chýb – ak nie dokonca úmyselnej manipulácie – v neprospech odsúdených.

vyšetrovateľ Vladimír Lamačka, prokurátor Milan Valašík a sudca Juraj Kliment poskytli svoje vyjadrenia týždenníku Plus 7 dní. Po rokoch mlčania by sme očakávali starostlivo pripravené a presvedčivé vystúpenie. Namiesto toho vidíme veľmi neporiadne, alebo dokonca úmyselne zavádzajúce „dôkazy“.

.nákres jazierka

Začnime prvým „dôkazom“, s ktorým uvedená trojica predstúpila pred verejnosť. Sudca Kliment poskytol novinárom nákres miesta činu, ktorý si podľa neho „v cele urobil vtedy ešte len obvinený Milan Andrášik a medzi vecami mu ho našla väzenská služba“. Na nákrese sú uvedené vzdialenosti, na jednom mieste je napísané slovo súlož, na inom slovo utopenie atď. Kým prejdeme k samotnému obsahu tohto nákresu, pristavme sa na chvíľu pri absurdnej historke o obvinenom, ktorý si v cele len tak sám pre seba robí nákres miesta činu a označuje si, kde došlo k znásilneniu a kde k vražde. Načo by to, preboha, robil?

Našťastie, článok ponúka na túto otázku odpoveď. Spomína totiž, že „pri spracúvaní obžalovaných sa používala takzvaná väzenská agentúra, čo je sieť väzňov, ktorí rôznym spôsobom vyfahujú zo spolubývajúcich v cele dôležité informácie a posúvajú ich policajtom“. O fungovaní tejto agentúry v prípade Cervanová si môžeme urobiť aspoň približný obraz na základe svedeckej výpovede forenzného psychológa Gejzu Dobrotku, ktorý rozhodne nepatrí k zástancom obvinených Nitranov a vždy bol skalopevne presvedčený o ich vine. Dobrotka sa o Andrášikovi spolupäťníkovi Faganovi pred súdom v roku 1993 vyjadril nasledovne: „Vedel som, že takto nasadený okrem Janžetiča bol ešte jeden, ktorý bol sadista. Myslím, že išlo o svedka Fagana.“

Sudca Kliment sadistických spolupäťníkov a ich „rôzne spôsoby“ pred verejnosťou priliš nespomína, ale vyšetrovateľ Lamačka je v tejto veci podivuhodne otvorený. V článku sa píše, že „Juraj Lachman bol v malej cele s trojnásobným vrahom, ktorý čakal na rozsudok za ďalší hrdelný zločin, a vraj mu dával poriadne zabráť.“ Lamačka na to reaguje slovami: „Ale veď sám Lachman bol obvinený z vraždy, tak s kým mal sedieť v cele, so zlodějom jablků?“ V tejto otázke sa Lamačka celkom bez okolov priznáva k svojmu zvláštnemu ponímaniu prezumpcie neviny, ktoré mu umožňuje klásť obvineného na jednu úroveň s trojnásobným vrahom. Takýto prístup k podozrivým, obvineným, ba aj svedkom bol v tomto prípade celkom typický.

Ale nech už nákres vznikol pod nátlakom sadistického spolupäťníka, alebo si ho Milan

Potok Čierna voda, v ktorom sa našlo telo.

Andrášik z dlhej chvíle nakreslil výlučne pre vlastnú potrebu, zaujímavé je aj to, čo je na ňom nakreslené. Je tam jazierko, potok vytekajúci z jazierka, kabela, hodená ďaleko do jazierka a niekoľko ďalších vecí. Kabela sa našla na smetisku asi dva kilometre od zakresleného miesta (ako sa tam z jazierka dostala, nevedno). Potok bol podľa Valašíka v roku 1981 už nie). Prvú skutočnosť (kabelu a jej presuny) nepovažujú Kliment a spol. za hodnú zmienku, druhú (prepojenie potoka s jazierkom) uvádzajú ako usvedčujúci dôkaz.

Obrázok vraj nemohol nakresliť človek, ktorý v minulosti pri jazierku nebol – a to má Andrášika usvedčovať z klamstva. Lenže takýto obrázok mohol celkom prirodzene nakresliť nielen páchatel, ale aj človek donútený k priznaniu či už fyzickým, alebo psychickým nátlakom. Ak takýto človek napríklad vedel od vyšetrovateľov, že obeť síce mala byť utopená v jazierku, ale jej telo našlo v potoku dva kilometre odtiaľ, potom stál pred otázkou, ako sa tam dostalo. Najlogickejšia možnosť je takáto: potok vytekajúci z jazierka odniesol telo dolu prúdom. Andrášikov nákres je možno len dôsledkom elementárnej logiky.

.nákres bytu

Zlatým klincom článku však nie je Andrášikov nákres jazierka, ale to, čo je označené za Brázdov nákres bytu. O tomto byte – mieste údajného znásilnenia Ludmily Cervanovej – hovorí bývalý prokurátor Valašík: „Roman

Brázda ... v cele nakreslil presný plánik tohto bytu, ktorý dokonale sedel s realitou“.

Lenže nákres uverejnený v Plus 7 dní a označený ako „Brázdov náčrt“ takmer určite nakreslil Roman Brázda. Podľa informácií „týždňa sa v spise nachádza aj skutočný Brázdov nákres, ten však s realitou rozhodne až tak dokonale nesedí. Redaktorka Eva Mihočková bola uvedená do omylu a ako Brázdov náčrtok jej prezentovali celkom iný obrázok.“

Tento obrázok sa podľa viacerých indícií nachádza na zadnej strane listu, na ktorom je Andrášikov nákres jazierka. Ak si ktokoľvek čo len letmo preštuduje obrázky uverejnené v Plus 7 dní, okamžite uvidí, že obrázok bytu presvítá akoby zo zadnej strany obrázka jazierka, a naopak. Rukopis na oboch obrázkoch je navyše veľmi podobný a slovo súlož je na obidvoch obrázkoch napísané takmer identicky (pozri video na www.tyzden.sk). Toto všetko nás vedie k záveru, že autorom zverejneného nákresu bytu je s vysokou pravdepodobnosťou taktiež Milan Andrášik, ktorý v tomto byte mnoho mesiacov býval, takže dokonale súlad s realitou nijako neprekvapuje.

Časopis „týždeň“ (a dúfame, že aj Plus 7 dní) bude žiadať od sudcu Klimenta nahliadnutie do spisu, a to najmä na rub strany 851 (číslo je viditeľné na internetovej stránke Plus sedmičky) a v prípade, že sú naše závery správne, aj vysvetlenie, či išlo len o hrubú neudalosť, alebo o úmyselné zavádzanie verejnosti. O výsledku budeme čitateľov informovať v najbližšom čísle, kde rozoberieme aj ďalšie argumenty sudcu, prokurátora a vyšetrovateľa. ●